

Bài học từ vị triết gia dùng “ba cái sàng” trước khi nghe kể một câu chuyện. Làm người ai không từng mắc lỗi, ai không từng làm chuyện sai lầm. Họ mắc sai lầm đương nhiên đáng trách, tuy nhiên, có một kiểu người còn đáng trách hơn nhiều, chính là những ai thích đồn đại thị phi, dùng lời nói vô tình làm sát thương người khác.

Có một lần, một người bạn của Socrates vội vàng chạy tới tìm anh ta, cậu bạn này vừa thở vừa cao hứng nói: “Mình nói với cậu chuyện này, đảm bảo là ngoài sức tưởng tượng của cậu.”

“Chờ chút!” Socrates vội vã ngăn cậu ta lại và nói: “Những lời mà cậu định nói với mình, cậu đã dùng ba ‘cái sàng’ để lọc qua chưa?”

Anh bạn của Socrates với vẻ mặt không hiểu, lặng im và lắc đầu.

Socrates nói: “Lúc mà cậu muốn nói cho người khác một việc gì đó, ít nhất cũng nên dùng ba “cái sàng” lọc qua một lượt. Cái thứ nhất gọi là chân thật, cậu phải xem xem chuyện mà cậu muốn nói cho người khác có đúng sự thật không?”

Anh bạn tiếp lời: “Mình là nghe được trên đường đi tới đây, mọi người đều nói như vậy chứ mình cũng không biết là có đúng sự thật không.”

Socrates lại nói tiếp: “Vậy thì nên dùng “cái sàng” thứ hai của cậu để kiểm tra đi, nếu như nó không phải là sự thật, thì ít nhất cũng là có thiện ý chứ? Chuyện mà cậu muốn kể với mình có phải là có thiện ý không?”

Anh bạn nghĩ nghĩ một chút rồi nói: “Không có, thậm chí còn ngược lại nữa”, người bạn này nói xong dường như anh ta cảm thấy chút xấu hổ liền cúi mặt xuống đất.

Socrates không ngần ngại mà nói tiếp: “Vậy thì chúng ta lại dùng cái sàng thứ ba xem thử xem, việc mà cậu vội vã để nói cho mình biết có phải là việc quan trọng không?”

“Cũng không phải là quan trọng!”

“Một việc không quan trọng mà lại không xuất ra từ thiện ý, hơn nữa cậu còn không biết có phải là sự thật không, thế thì cậu cần gì phải nói ra? Nói ra cũng chỉ tạo thành phức tạp cho hai người chúng ta mà thôi.”

Socrates cũng từng nói: “Đừng nghe và tin vào lời nói của những người bàn luận thị phi hay là người gièm pha, phỉ báng. Bởi vì lời mà họ nói cho bạn không phải là xuất từ thiện ý, họ đã vạch trần việc riêng tư của người khác thì đương nhiên cũng sẽ làm như vậy với bạn.”

Vì vậy, mọi người trước khi muốn nói ra một chuyện gì đó hãy dùng ba cái sàng để lọc một lượt, không làm người đầu tiên đưa đẩy thị phi thì đương nhiên cũng đừng để bị người khác lợi dụng làm người truyền bá thị phi. Cổ ngữ nói: “Kinh mục chi sự do khủng vị chân, bối hậu chi ngôn khởi túc thâm tín; nhĩ khả đặc văn, khẩu bất khả đặc ngôn dã.” Câu này có nghĩa: “Việc thấy trước mắt còn e không đúng với sự thật, thì lời nói sau lưng đâu đáng để tin”.

Hãy cẩn trọng với lời nói của mình, đừng gây ra thị phi cũng đừng trách móc người khác chỉ vì lỗi lầm của họ. Bởi “Vị thánh nào cũng có một quá khứ, và tội đồ nào cũng có một tương lai”. Hãy nên mở lòng cảm thông, yêu thương và chia sẻ với tất cả, thì đời sống bao giờ cũng được an vui trọn vẹn.

Nên nhớ rằng lời đồn đại còn đáng sợ hơn dao kiếm, nó có thể làm sát thương người khác một cách vô hình. Người đồn đại những tin đồn không có thật chẳng khác nào đang vui vẻ trên nỗi thống khổ của người khác. Nói chuyện sẽ phản ánh trí tuệ của một người, trong cuộc sống hàng ngày chúng ta hãy thận trọng từ lời nói đến việc làm nhé!

Theo DaiKyNguyenVn